

RIKSDAGENS SVAR 195/2004 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan och lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan och lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan (RP 214/2004 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 36/2004 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan av den 20 maj 1966 (298/1966) 4 a, 4 b, 5 a, 5 b och 9 §,
sådana de lyder, 4 a § i lag 1675/1993, 4 b och 5 b § i lag 1233/1999, 5 a § i lag 564/1989 och 9 § i lag 1190/2003,
ändras 1, 1 a, 2—4, 5, 5 c och 5 d §, 5 e § 2, 3 och 7 mom., 6 §, 6 a § 1 mom., 6 b §, 7 § 1 och 2 mom., 8 § 1 mom., 8 a § 1 och 2 mom., 10 § 2 mom. och 10 a § 2 mom.,
sådana de lyder, 1 § i lag 1372/1997 samt i nämnda lagar 564/1989, 1233/1999 och 1190/2003, 1 a § i nämnda lagar 1372/1997, 1233/1999 samt 1190/2003, 2 § och 8 a § 1 mom. i nämnda lag 1675/1993, 3 § delvis ändrad i nämnda lag 1372/1997, 4, 5 c och 5 d §, 5 e § 2, 3 och 7 mom., 6 a § 1 mom., 6 b §, 7 § 2 mom., 8 § 1 mom., 8 a § 2 mom., 10 § 2 mom. och 10 a § 2 mom. i nämnda lag 1190/2003, 5 § i lag 337/1976 och i nämnda lag 1372/1997, 6 § delvis ändrad i lag 1042/1973 och 997/1993 och 7 § 1 mom. i lag 181/2004, samt
fogas till 5 e §, sådan den lyder i nämnda lag 1190/2003, ett nytt 7 mom., varvid det ändrade 7 mom. blir 8 mom. och till 10 §, sådan den lyder i sistnämnda lag, ett nytt 2 mom., varvid det ändrade 2 mom. blir 3 mom., som följer:

1 §

Den som står i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande till evangelisk-lutherska kyrkan, en församling inom den, en kyrklig samfällighet eller

någon annan sammanslutning av församlingar har, om inte något annat följer av denna lag, rätt till ålders-, invalid-, arbetslöshets- och deltids-pension samt rehabiliteringsförmåner i tillämpli-

ga delar enligt de bestämmelser som gäller för personer i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande till staten.

Föreningar, andra sammanslutningar, stiftelser eller anstalter kan med Kyrkans centralfond överenskomma om att denna lag skall tillämpas även i fråga om en sådan präst eller lektor som domkapitlet har berättigat att vara verksam såsom präst eller lektor i dess tjänst eller en sådan diakonissa som handhar en läraruppgift som huvudsyssla i en diakonissanstalt. Likaså kan med Kyrkans centralfond överenskommas om de villkor på vilka denna lag skall tillämpas i fråga om en person som är anställd hos en mellankyrklig eller motsvarande organisation eller hos någon annan evangelisk-luthersk kyrka eller dess församling i arbete bland finländska utvandrare eller som är eller under en tid av minst åtta år varit i missionsarbete utomlands.

Denna lag gäller inte en anställning före den kalendermånad som följer efter den under vilken arbetstagaren fyller 18 år eller en anställning efter den kalendermånad under vilken arbetstagaren fyller 68 år och inte heller de arbetstagare vars på anställning grundade pensionskydd regleras särskilt.

Pensionsskyddet omfattar också dem som utan att vara verksamma som företagare har ingått ett uppdrags- eller konsultavtal med en sådan arbetsgivare som avses i 1 mom. eller gjort andra motsvarande arrangemang och vars verksamhet inte bedrivs i ett bolags eller någon annan sammanslutnings namn. Pensionsskyddet omfattar också förtroendevalda hos en sådan arbetsgivare som avses i 1 mom.

Uppstår det oklarhet om huruvida denna lag skall tillämpas på en viss förmånstagare, avgörs saken av Kyrkans centralfond på ansökan av arbetsgivaren eller förmånstagaren. Kyrkans centralfond avgör saken också i sådana fall då det kan misstänkas vara fråga om kringgående av pensionsskyddets uppkomst eller skyldigheten att betala pensionsavgifter. Ändring i beslutet får sökas så som föreskrivs i 7 §.

1 a §

I denna lag avses med

1) *tjänste- eller arbetsavtalsförhållande* anställningar som omfattas av denna lag, förtroendeuppdrag samt uppdrags- eller konsultavtalsförhållanden och andra motsvarande arrangemang,

2) *arbetstagare* och *förmånstagare* alla personer som omfattas av lagen, och

3) *arbetsgivare* de arbetsgivare som avses i 1 § 1 mom. samt de sammanslutningar som avses i 1 § 3 mom. och som har ingått ett i nämnda moment avsett avtal med Kyrkans centralfond.

2 §

Om en förmånstagare har fått ålderspension som beviljats med stöd av den lagstiftning eller en pensionsstadga som avses i 8 § 6 mom. (679/2004) i lagen om statens pensioner (280/1966) och som för tiden före den 1 januari 1995 har bestämts med stöd av 10 § 2 mom. i lagen om statens pensioner, vilket gällde vid denna lags ikraftträdande, eller med tillämpande av bestämmelserna i någon annan motsvarande lag eller pensionsstadga som avses i 8 § 6 mom. i lagen om statens pensioner, har han eller hon efter det att anställningen upphört rätt till ålderspension enligt denna lag oberoende av om han eller hon har uppnått sin pensionsålder.

3 §

Ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande anses fortgå oavbrutet även då förmånstagaren övergår från en i 1 § avsedd anställning till en annan i nämnda lagrum avsedd anställning, ifall övergången skett omedelbart.

Om en arbetstagare samtidigt innehar två eller flera anställningar hos samma arbetsgivare anses han eller hon, då pensionen bestäms, inneha endast en anställning. Även församlingar i samma kyrkliga samfällighet eller i någon annan sammanslutning av församlingar räknas som samma arbetsgivare.

Har en anställd två eller flera anställningar och avslutar en eller flera av dem för att gå i ålderspension, beviljas han eller hon utan hinder av 8 § 1 mom. i lagen om statens pensioner så-

som ålderspension även pension som intjänats på grundval av arbetsinkomster som har betalats för fortlöpande anställning innan ålderspensionen börjar löpa. Rätt till pension på grundval av arbetsinkomster som har betalats efter att ålderspensionen började löpa föreligger tidigast från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåddes.

4 §

Kyrkans centralfond har rätt att av särskilda skäl bestämma att såsom pensionstid helt eller delvis skall räknas den tid, under vilken en person efter fyllda 23 år innehaft även annan än i 1 § avsedd anställning, dock inte tiden efter den 31 december 2004.

5 §

Vid beräkningen av den pensionsgrundande lönen anses sammanträdesarvode inte utgöra arbetsinkomst. Naturaförmåner beaktas enligt det värde som bestämts i arbetstagarens förskottsinnehållning, men högst enligt de grunder Skattestyrelsen fastställt. Av en bostads areal beaktas dock högst 150 kvadratmeter.

En förtroendevald tjänar in pension för varje kalenderår för de ersättningar för inkomstbortfall och separata arvoden för viss tid som en sådan arbetsgivare som avses i 1 § 1 mom. utbetalt under ett kalenderår.

5 c §

Har en förmånstagare rätt att få på bestämmelserna i lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) grundad dagpenning eller olycksfallspension, på bestämmelserna i trafikförsäkringslagen (279/1959) grundad fortlöpande ersättning för egen skada eller på lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) grundad livränta, kan pension enligt denna lag, utan hinder av 12 § i lagen om statens pensioner, betalas till fullt belopp till dess dagpenningens, olycksfallspensionens, ersättningens eller livräntans belopp är slutligt fastställt. Förmånstagarens rätt till nämnd dagpenning, olycksfallspension, ersättning eller livränta övergår på Kyrkans centralfond till den del den motsvarar det belopp

som på grund av ovan avsedda prestationer skall dras av från pensionen.

5 d §

Om förmånstagaren är minderårig eller om han eller hon på grund av sjukdom eller av annan orsak är oförmögen att själv söka pension och om han eller hon saknar vårdnadshavare eller för ändamålet förordnad intressebevakare, kan en av Kyrkans centralfond godkänd nära anhörig eller någon annan person som huvudsakligen har hand om förmånstagaren föra hans eller hennes talan i ett ärende som gäller pension enligt denna lag.

5 e §

Har en förmånstagare fått arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd eller utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) för samma tid han eller hon beviljas pension retroaktivt, skall Kyrkans centralfond på yrkande av arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd, utbildningsstöd eller utbildningsdagpenning som har utbetalts för samma tid.

Har en förmånstagare tillfälligt fått av Folkpensionsanstalten utbetald pension enligt 45 § 2 mom. i folkpensionslagen (347/1956) för samma tid han eller hon beviljas pension retroaktivt på grund av besvär som avses i 7 § 1 mom. i denna lag, skall Kyrkans centralfond betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar pension som Folkpensionsanstalten utbetalt till ett för stort belopp för samma tid. Förfarandet kan vara detsamma, om Kyrkans centralfond retroaktivt fortsätter utbetalningen av rehabiliteringsstöd på grund av besvär som avses i 7 § 1 mom. eller när förmånstagaren har fått pension enligt folkpensionslagen för samma tid för vilken Kyrkans centralfond i enlighet med 7 b § 3 mom. rättar ett

tidigare beslut eller i övrigt justerar beloppet av beviljad pension eller retroaktivt beviljar fortsatt rehabiliteringsstöd efter beslutet om rättelse.

— — — — —
Om en förmånstagare retroaktivt beviljas ålderspension för samma tid för vilken han eller hon har fått dagpenning enligt sjukförsäkringslagen (364/1963), betalas pensionen till sjukförsäkringsfonden till den del den motsvarar den dagpenning som betalats för samma tid.

I de fall som avses i 1—7 mom. betalas pensionen till arbetsgivaren, arbetslöshetskassan, Folkpensionsanstalten, det organ som avses i 4 mom., kommunen, samkommunen eller sjukförsäkringsfonden, om Kyrkans centralfond underrättats om betalning av pensionen minst två veckor före den dag då pensionen skall utbetalas.

6 §

Pensionsskyddet sköts av Kyrkans centralfond. Kyrkostyrelsen kan dock såsom styrelse för centralfonden avtala med en myndighet eller inrättning som sköter pensionsskyddet i enlighet med lagen om statens pensioner eller lagen om kommunala pensioner (549/2003) eller med Pensionsskyddscentralen om att denna mot ersättning åtar sig att sköta utbetalningen av i denna lag avsedda pensioner samt därtill anslutna åtgärder och registreringen av tjänste- och arbetsavtalsförhållanden för verkställighet av pensionsskyddet.

Vid Kyrkans centralfond finns en delegation för ärenden som gäller arbetsoförmåga och rehabilitering. Delegationen utses av kyrkostyrelsen. Delegationen har till uppgift att styra och följa praxis vid bedömning av arbetsförmåga och i rehabiliteringsfrågor. Närmare föreskrifter om delegationen meddelas i ett reglemente som fastställs av kyrkostyrelsen.

6 a §

Om en förmånstagare har omfattats av pensionsskydd såväl enligt denna lag som enligt lagen om statens pensioner, lagen om kommunala pensioner, lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) (*pensionslagar för den offentliga sektorn*) eller enligt en lag som nämns i 8 §

4 mom. 1, 2 eller 10—13 punkten i lagen om pension för arbetstagare (395/1961) (*pensionslagar för den privata sektorn*) och om han eller hon vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade sådan anställning som omfattas av denna lag, skall Kyrkans centralfond i egenskap av sista pensionsanstalt

1) ge en beslutssammanställning som upptar Kyrkans centralfonds beslut och beslut av andra pensionsanstalter (*pensionsanstalter inom den offentliga sektorn*) som sköter pensionsskydd enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn och motsvarande familjepensionsskydd samt pensionsanstalter enligt 10 d § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare (*pensionsanstalter inom den privata sektorn*) som sköter pensionsskydd enligt pensionslagarna för den privata sektorn och motsvarande familjepensionsskydd,

2) sköta utbetalningen av pensioner som avses i beslutssammanställningen och pensionsanstaltens övriga uppgifter i anslutning till pensionerna, samt

3) behandla och avgöra pensioner som tjänats in på basis av en förmån som avses i 6 § 1 mom. i lagen om statens pensioner.

6 b §

Har Kyrkans centralfond i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 6 a § 1 mom. betalt ut pension eller familjepension enligt en pensionslag för den privata sektorn, lagen om statens pensioner, lagen om kommunala pensioner eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten, eller har en i 6 a § 2 mom. avsedd pensionsanstalt i egenskap av sista pensionsanstalt betalt ut pension enligt denna lag, skall Kyrkans centralfond utreda kostnaderna mellan pensionsanstalterna samt av pensionsanstalten återkräva eller gottgöra pensionsanstalten dessa pensionskostnader jämte ränta senast under det kalenderår som följer på utbetalningsåret. Förskott kan också betalas för ändamålet. Pensionskostnaderna återkrävs och gottgörs enligt vad Pensionsskyddscentralen, Statskontoret, den kommunala pensionsanstalten, Folkpensionsanstalten och

Kyrkans centralfond närmare avtalar särskilt om saken.

7 §

Ändring i beslut av Kyrkans centralfond i pensionsärenden eller ärenden om yrkesinriktad rehabilitering söks genom besvär hos statens pensionsnämnd. I ett beslut genom vilket förhandsbesked som avses i 22 § i lagen om statens pensioner har förvägrats eller som gäller rehabiliteringens innehåll enligt 18 b § 4 mom. i lagen om statens pensioner eller rehabiliteringsunderstöd enligt 18 e § i nämnda lag får ändring inte sökas genom besvär. I pensionsnämndens beslut söks ändring genom besvär hos försäkringsdomstolen. Besvärsmått har den som sökt eller fått förmånen. Besvärsmått i ett beslut av statens pensionsnämnd har också Kyrkans centralfond. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Besvärstiden är 30 dagar från delfåendet av beslutet. Beslut av Kyrkans centralfond och statens pensionsnämnd får delges part med posten. Om inte något annat visas i samband med besvären, anses ändringssökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den dag då beslutet postades under den adress som han eller hon uppgivit.

8 §

För pensionsskyddet enligt denna lag skall varje arbetsgivare till Kyrkans centralfond betala en i 22 kap. 8 § 2 punkten i kyrkolagen (1054/1993) föreskriven pensionsavgift. Arbetsgivaren skall dessutom betala de i 22 kap. 8 § 4 punkten i kyrkolagen föreskrivna invalidpensionernas självriskandelar.

8 a §

Arbetsstagare är skyldiga att till Kyrkans centralfond betala arbetstagares pensionsavgift, som till sin storlek motsvarar den i 12 b § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare föreskrivna pensionsavgiftsprocenten av den lön till arbetstagaren som föreskrivs i nämnda paragrafs 2 mom.

Arbetsgivaren innehåller i samband med löneutbetalningen arbetstagares pensionsavgift av lönen eller något annat vederlag till arbetstagaren samt redovisar pensionsavgiften till Kyrkans centralfond så som centralfonden bestämmer.

10 §

Kyrkans centralfond har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter dessutom rätt att för beräkning av pensionen få uppgifter om de förmåner enligt 5 a § 4 mom. och 6 § 1 mom. i lagen om statens pensioner som beviljats förmånstagarna, av dem som beviljat dessa förmåner. Uppgifterna skall på det sätt som Kyrkans centralfond bestämmer lämnas till centralfonden för varje kalenderår före utgången av maj följande år eller före en annan med Kyrkans centralfond överenskommen tidpunkt.

Kyrkans centralfond och besvärinstansen har rätt att få uppgifterna enligt 1 och 2 mom. avgiftsfritt. En yrkesutbildad person som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården har likväl rätt att få ett skäligt arvode för utlåtanden som ges på basis av skyldigheten i 1 mom. 2 punkten att lämna uppgifter.

10 a §

Den som får invalidpension är skyldig att underrätta Kyrkans centralfond om att han eller hon återfått arbetsförmågan, om att han eller hon börjar förvärvsarbete och om att rehabiliteringen avbrutits.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Denna lag tillämpas på pensioner i fråga om vilka pensionsfallet har inträffat efter denna lags ikraftträdande. I fråga om fastställandet av pension för tiden före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. På sådana invalid-, arbetslöshets- och deltidspensioner i fråga om vilka pensionsfallet

inträffar 2005 tillämpas dock de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande.

Utan hinder av 6 a § iakttas arrangemanget med sista pensionsanstalt inte om den ena av de pensionsanstalter som omfattas av arrangemanget tillämpar de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande och den andra pensions-

anstalten de bestämmelser som har trätt i kraft vid ingången av 2005 och pensionsanstalterna inte avtalar om att iaktta arrangemanget med sista pensionsanstalt.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 10 april 1970 om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan (258/1970) 6 §, sådan den lyder i lag 523/1990,

ändras 1 § 1 mom. och 3 § 2 mom., av dem 3 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1191/2003, samt *fogas* till 1 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1317/1995 och i nämnda lag 1191/2003, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., som följer:

1 §

Efter en avliden person som stått i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande till evangelisk-lutherska kyrkan, en församling inom den, en kyrklig samfällighet eller någon annan sammanslutning av församlingar, betalas familjepension i enlighet med vad som bestäms i denna lag.

Pensionsskyddet omfattar också dem som utan att vara verksamma som företagare har ingått ett uppdrags- eller konsultavtal med en sådan arbetsgivare som avses i 1 § 1 mom. i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (298/1966) eller gjort andra motsvarande ar-

rangemang och vars verksamhet inte bedrivs i ett bolags eller någon annan sammanslutnings namn. Pensionsskyddet omfattar också förtroendevalda hos en sådan arbetsgivare som avses i nämnda lagrum.

3 §

Beträffande familjepension gäller också pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan i tillämpliga delar.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Helsingfors den 8 december 2004